

Bruselj, 12. marec 2021
(OR. en)

6680/21

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0216(COD)

AGRI 105
AGRILEG 32
AGRIFIN 25
AGRISTR 15
AGRIORG 24
CODEC 299
CADREFIN 104

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	delegacije
Št. dok. Kom.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta – orientacijska razprava

I. UVOD

1. Komisija je 1. junija 2018 predlagala reformo skupne kmetijske politike (SKP) za obdobje po letu 2020, vključno z **uredbo o strateških načrtih SKP**, ki zajema neposredna plačila, intervencije v nekaterih sektorjih in razvoj podeželja ter posodablja in nadomešča veljavni uredbi o neposrednih plačilih in o razvoju podeželja.

2. Evropski svet je 21. julija 2020 sprejel sklepe o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, ki vsebujejo tudi smernice o ključnih elementih sektorskih zakonodajnih aktov, povezanih z večletnim finančnim okvirom, vključno z uredbo o strateških načrtih SKP.
3. Svet za kmetijstvo in ribištvo se je 21. oktobra 2020 dogovoril o splošnem pristopu glede reforme SKP, s čimer je predsedstvu zagotovil pogajalski mandat (dok. 12148/20 REV 1 + ADD 1). Evropski parlament je 23. oktobra 2020 zaključil glasovanje o pogajalskem stališču.
4. Pogajanja z Evropskim parlamentom o vseh treh uredbah o reformi SKP so se začela na *jumbo* trialogu 10. novembra 2020. Odtlej je bilo organiziranih sedem trialogov, posvečenih uredbi o strateških načrtih SKP (19. novembra, 1. in 17. decembra 2020 ter 22. januarja, 10. in 23. februarja ter 11. marca 2021).
5. Teme, ki so bile doslej obravnavane v pogajanjih z Evropskim parlamentom o uredbi o strateških načrtih SKP, so med drugim:
 - zelena struktura (sklop 1: pogojenost, ekosheme, storitve kmetijskega svetovanja);
 - novi model izvajanja (sklop 2: cilji, kazalniki, zneski na enoto, letna poročila o smotrnosti, pregled smotrnosti);
 - področje uporabe in skupne zahteve (sklop 4);
 - neposredna plačila (sklop 5: opredelitve pojmov, zmanjšanje plačil, notranja konvergenca, prerazporeditvena plačila, mali kmetje, mladi kmetje);
 - sektorske intervencije (sklop 6);
 - intervencije za razvoj podeželja (sklop 7).

II. TRENTNO STANJE

Začasno dogovorjene teme

6. Tristranske razprave z Evropskim parlamentom in Komisijo so omogočile dosego začasnih dogovorov, zlasti o:

- nekaterih **opredelitvah pojmov** iz členov 3 in 4, kot so „kmet“, „kmetijsko gospodarstvo“, „orno zemljišče“ in „trajni nasad“;
- večini **ciljev**, določenih v členih 5 in 6;
- predlogih sprememb Evropskega parlamenta v zvezi s **trajnostnim razvojem, vidikom spola in svetovno razsežnostjo SKP** iz členov 9a, 9c in 10a;
- **domači podpori STO** iz člena 10;
- nekaterih elementih zelene strukture, kot so **načelo in področje uporabe pogojenosti** iz člena 11, **obveznosti držav članic v zvezi z DKOP** iz člena 12, **storitve kmetijskega svetovanja** iz člena 13 (razen orodja za trajnostnost kmetij pri rabi hranil) ter več DKOP in predpisanih zahtev ravnanja, določenih v Prilogi III; nadaljnje delo je potrebno zlasti v zvezi z ekoshemami iz člena 28;
- izvajanju **sporazuma Blair House** iz člena 10a;
- nekaterih določbah o **neposrednih plačilih**, kot so minimalne zahteve za neposredna plačila iz člena 15a in za nevezana neposredna plačila iz člena 16;
- več določbah o **sektorskih intervencijah** in intervencijah za **razvoj podeželja**;

- ključnih elementih novega modela izvajanja, zlasti **letnih poročilih o smotrnosti** in **pregledih smotrnosti vsaki dve leti** (ki jim Komisija nasprotuje), **referenčnem merilu** za potrditev smotrnosti v skladu s splošnim pristopom Sveta, **največjih načrtovanih povprečnih zneskih na enoto** za intervencije za razvoj podeželja tako v okviru sistema IAKS kot zunaj njega ter stopnjah tolerance za odstopanja v višini 35 % v letu 2025 in 25 % v letu 2027 za pregled smotrnosti; nadaljnje tehnično delo je potrebno v zvezi z dodatnimi kazalniki.

Teme z izrazito različnimi stališči

7. V tristranskih razpravah se je pokazalo, da se stališča Sveta in Evropskega parlamenta močno razlikujejo zlasti pri naslednjih temah:
 - **socialna pogojenost** (člen 11a): Evropski parlament zahteva „celovit“ sistem socialne pogojenosti, podoben sistemu okoljske pogojenosti, s preverjanjem skladnosti z ustreznimi direktivami in upravnimi kaznimi. Med razpravo o tem predlogu spremembe v POK so delegacije izrazile pomisleke glede upravnega bremena, ki bi ga tak sistem povzročil, in ob tem opozorile, da so pravice na področju zaposlovanja in socialne pravice že urejene na nacionalni ravni;
 - **aktivni kmet** (člen 4): splošni pristop Sveta v skladu s filozofijo novega modela izvajanja, ki temelji na smotrnosti, predvideva prostovoljni koncept aktivnega kmeta, medtem ko Evropski parlament in Komisija zahtevata njegovo obvezno uporabo. Nadaljnji razhajanja sta še merila pri opredelitvi, pri čemer Parlament zahteva, da aktivni kmetje opravljajo minimalno kmetijsko dejavnost in zagotavljajo javne dobrine, in zahteva Parlamenta po negativnem seznamu;

- **novi kmetje** (člen 4): Evropski parlament zahteva, da se doda opredelitev pojma novih kmetov skupaj s podpornimi ukrepi za vzpostavitev gospodarstev novih kmetov v okviru drugega stebra, medtem ko je splošni pristop Sveta usmerjen v omejena sredstva SKP za mlade, ki vstopajo v kmetijstvo, da se zagotovi generacijska prenova;
- **sheme za spodbujanje konkurenčnosti** (člen 28a): Evropski parlament želi države članice obvezati, da vzpostavijo „spodbujevalne sheme“ za podporo kmetom, ki se zavežejo, da bodo porabili denar za izboljšanje svoje konkurenčnosti. Svet o tem predlogu spremembe sicer še ni razpravljal, a predsedstvo meni, da je področje uporabe te sheme že zajeto v drugih intervencijah za razvoj podeželja;
- **omejevanje in postopno zniževanje** (člen 15): stališča se razlikujejo zlasti glede tega, ali bo zmanjšanje plačil prostovoljno, kot zahteva Svet, ali obvezno, kot zahteva Evropski parlament in predlaga Komisija. Nadaljnje razlike zadevajo še področje uporabe (ki naj bi bilo po mnenju Sveta omejeno na osnovno dohodkovno podporo za trajnostnost, po mnenju Evropskega parlamenta in Komisije pa naj bi zajemalo vsa neposredna plačila), razlikovanje, kot ga predlaga Svet, med omejevanjem in postopnim zniževanjem ter obseg, v katerem se lahko odbijejo plače pred zmanjšanjem neposrednih plačil;
- **notranja konvergenca** (člen 20): glavna razlika med stališči zadeva vprašanje, ali bi bilo treba plačilne pravice v celoti uskladiti do leta zahtevka 2026, kot zahteva Evropski parlament, ali doseči minimalno vrednost 75 % načrtovanega povprečnega zneska na enoto, kot je predlagala Komisija in v svojem splošnem pristopu podprl Svet;

- **plačila za male kmete** (člen 25): sozakonodajalca se ne strinjata glede tega, ali naj se ta shema uporablja prostovoljno (Svet in Komisija) ali obvezno (Evropski parlament). Dodatna težava je povezana z zahtevo Parlamenta, da se na ravni EU določi najvišji znesek za upravičenost do te pomoči;
- **prerazporeditvena plačila** (člen 26): glavno razhajanje med Svetom in Evropskim parlamentom je v tem, ali naj se državam članicam da možnost, da ta plačilaodobrijo ali ne, kot to zahteva Svet, ali naj se jih obveže, kot to zahteva Parlament in kot je predlagala Komisija;
- **dohodkovna podpora za mlade kmete** (člen 27): mnenja se razhajajo glede minimalne ravni, ki se dodeli mladim kmetom, saj Evropski parlament zahteva najmanj 4 % neposrednih plačil, medtem ko je Komisija predlagala 2 %, kar je podprl tudi Svet. Potrebna je tudi odločitev o tem, ali naj se ta sredstva uporabijo samo v okviru prvega stebra, kot to zahteva Evropski parlament, ali v okviru obeh stebrov, kot zahtevata Svet in Komisija;
- **Priloga IXaa**: Evropski parlament zahteva, naj se najvišji zneski podpore za nekatere vrste intervencij za razvoj podeželja določijo na podrobnem seznamu v skladu z veljavno uredbo o razvoju podeželja 1305/2013, predsedstvo pa meni – in to stališče podpira tudi Komisija –, da tak seznam odraža „staro SKP“ in preprečuje, da bi prihodnja SKP v celoti izkoristila svoj potencial;
- **kazalniki rezultatov, ki se uporabljajo za pregled smotrnosti**: Komisija in Evropski parlament želita, da se za pregled smotrnosti uporabijo vsi kazalniki rezultatov, medtem ko Svet njihovo število v svojem splošnem pristopu omejuje na dvanajst. Svet poleg tega zahteva, da bi bilo za pregled smotrnosti mogoče uporabiti kateri koli drug ustreznikazalnik rezultatov iz Priloge I ali kateri koli drug specifični kazalnik rezultatov za strateški načrt SKP, čemur nasprotujeta tako Evropski parlament kot Komisija.

III. NADALJNJI KORAKI

8. Čeprav so dosedANJI trialogi omogočili Svetu in Evropskemu parlamentu, da uskladita svoja stališča o več temah, bo za dosego celovitega dogovora o celotni uredbi o strateških načrtih SKP potrebno nadaljnje intenzivno delo.
9. *Ministri in ministrice bodo na podlagi tega dokumenta pozvani, naj na naslednji seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo izmenjajo mnenja o odprtih vprašanjih ter tako predsedstvu zagotovijo smernice za prihodnje tristranske razprave. Pozvani bodo, naj se osredotočijo zlasti na naslednji vprašnji:*

ciljna usmerjenost plačil: aktivni kmet, omejevanje, postopno zniževanje, prerazporeditvena plačila, notranja konvergenca, mali kmet, mladi kmet, novi kmet;

novi model izvajanja:

mini sveženj iz petega trialoga (referenčno merilo za potrditev smotrnosti, pregled smotrnosti na dve leti, najvišji načrtovani zneski na enoto za intervencije za razvoj podeželja zunaj sistema IAKS, stopnje tolerance za odstopanja), specifični kazalniki za strateški načrt SKP, kazalniki rezultatov za pregled smotrnosti, Priloga IXaa